

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Схвалено науково-технічною радою
Українського науково-дослідного інституту
цивільного захисту на засіданні від 29 червня
2017 р. (протокол № 6)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо створення та використання матеріальних
резервів для запобігання і ліквідації наслідків
надзвичайних ситуацій**

Методичні рекомендації розроблені з метою надання практичної допомоги центральним і місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання, у власності або користуванні яких є об'єкт (об'єкти) підвищеної небезпеки або потенційно небезпечний об'єкт (об'єкти) у питаннях, пов'язаних із створенням, поповненням, заміною, використанням матеріальних резервів. Методичні рекомендації розкривають принципи, за допомогою яких формуються номенклатури та обсяги матеріальних резервів, що можуть бути вчасно використані для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій усіх рівнів (крім державного).

Крім того, у методичних рекомендаціях приводяться форми номенклатури, графіків накопичення та інформаційних документів з питань матеріальних резервів.

Також у методичних рекомендаціях наведено переліки матеріальних цінностей, які доцільно буде використовувати під час проведення робіт із запобігання виникненню різного роду надзвичайних ситуацій та при проведенні аварійно-рятувальних робіт з ліквідації їх наслідків, роз'яснено умови для зберігання матеріальних цінностей резервів.

Методичні рекомендації розроблено під загальним керівництвом: заступника Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій Білошицького Р.М.

Автори: директор Департаменту ресурсного забезпечення ДСНС України Нетреба О.В., начальник відділу закупівель, гуманітарної допомоги та управління майном Департаменту ресурсного забезпечення ДСНС України Смирнов Д.О., головний спеціаліст відділу закупівель, гуманітарної допомоги та управління майном Департаменту ресурсного забезпечення ДСНС України Семенець С.В., начальник відділу організації та моніторингу проведення конкурсних торгів Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби ДСНС України Дем'яненко В.В., завідувач сектору правового забезпечення, відділу організації та моніторингу проведення конкурсних торгів Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби ДСНС України Максименко Р.Г.

Методичні рекомендації схвалені науково-технічною радою Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту на засіданні від 29 червня 2017 р. (протокол № 6).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ **щодо створення та використання матеріальних резервів для** **запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій**

Методичні рекомендації щодо створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (далі – методичні рекомендації) підготовлені відповідно до статті 98 Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» (далі – Порядок), інших нормативно-правових актів України, які регулюють питання цивільного захисту.

Методичні рекомендації містять основні положення щодо створення, зберігання, поповнення, використання матеріальних резервів усіх рівнів (крім державного) для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та направлені на підвищення рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. У методичних рекомендаціях розкриваються принципи створення, зберігання, заміни, освіження (поновлення), поповнення і використання матеріальних резервів, рекомендується механізм розроблення та затвердження номенклатури оперативного, відомчих, регіональних, місцевих та об'єктових матеріальних резервів, рекомендуються єдині норми та форми облікових і інформаційних документів про стан накопичення матеріальних цінностей до відповідних матеріальних резервів.

Методичні рекомендації призначені для надання практичної допомоги відповідним органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування та керівникам підприємств, установ і організацій (далі – підприємств) у вирішенні питань щодо створення і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (далі – НС).

У цих Методичних рекомендаціях нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

матеріальний резерв – це заздалегідь створений запас будівельних і пально-мастильних матеріалів, лікарських засобів та виробів медичного призначення, продовольства, техніки, технічних засобів та інших матеріальних цінностей, призначених для запобігання і ліквідації наслідків НС, надання допомоги постраждалому населенню, проведення невідкладних відновлювальних робіт і заходів;

запобігання виникненню НС – комплекс правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення НС на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у НС або пом'якшення її можливих наслідків;

ліквідація наслідків НС – проведення комплексу заходів з організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, спрямованих на

припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони НС, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну;

зберігання – це період, протягом якого той чи інший вид матеріальних цінностей зберігається в умовах, передбачених інструкцією з експлуатації, та відповідає технічним умовам і державним стандартам України;

заміна матеріальних цінностей – відпуск матеріальних цінностей з резерву за умови одночасного закладення тієї ж кількості аналогічних або інших однотипних матеріальних цінностей у зв'язку зі зміною стандартів і технології виготовлення виробів;

освіження (поновлення) резерву – відпуск матеріальних цінностей з резерву у зв'язку із закінченням встановленого терміну зберігання матеріальних цінностей, тари, упаковки, а також внаслідок виникнення обставин, які можуть призвести до псування або погіршення якості продукції до закінчення терміну її зберігання, за умови наступної поставки і закладення до резерву тієї ж кількості аналогічних матеріальних цінностей;

гарантійний термін зберігання – термін, протягом якого споживчі властивості товару не повинні погіршуватися за умови дотримання вимог нормативних документів. Гарантійний термін зберігання обчислюється від дати виготовлення товару і закінчується датою, визначеною виробником;

номенклатура матеріальних резервів (далі – номенклатура) – обґрунтований і затверджений у встановленому порядку перелік матеріальних цінностей, відповідно до якого проводиться накопичення матеріальних резервів;

консервація – комплекс заходів, направлених на забезпечення зберігання матеріальних резервів у технічно справному стані із застосуванням захисту від факторів, що впливають на технічний стан майна, у тому числі навколишнього природного середовища.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі цивільного захисту, Порядку та інших нормативно-правових актах України, які регулюють питання цивільного захисту.

1. Загальні положення

Матеріальні резерви для запобігання і ліквідації наслідків НС техногенного і природного характеру (далі – резерви) це заздалегідь створені запаси матеріальних цінностей, призначених для невідкладного їх залучення у необхідних (визначених) обсягах у разі загрози та/або виникнення НС.

Матеріальні резерви поділяються за призначенням, відповідно до рівня НС на оперативний, відомчий, регіональний, місцевий та об'єктовий матеріальний резерв.

Створення матеріальних резервів є невід'ємною частиною комплексу заходів щодо запобігання НС, зниженню ризиків їх виникнення, а також

зменшенню можливих негативних наслідків.

Резерви використовуються з метою забезпечення сил цивільного захисту та постраждалого населення необхідними матеріальними цінностями в обсягах, визначених на підставі розрахунків та прогнозу загрози, та/або виникнення НС і виключно для:

здійснення запобіжних заходів у разі загрози виникнення НС, зокрема підготовки і реалізації комплексу заходів щодо запобігання виникненню НС, завчасне реагування на загрозу на основі даних моніторингу та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у НС або пом'якшення її можливих наслідків;

ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема проведення комплексу заходів, що включає аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, які здійснюються у разі виникнення НС і спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, рятування життя та збереження здоров'я людей, а також на локалізацію зони НС ;

організації захисту населення (персоналу підприємств) у зоні НС, надання постраждалому населенню необхідної допомоги та виконання заходів з його життєзабезпечення;

розгортання та утримання тимчасових пунктів проживання і харчування постраждалого населення;

забезпечення пально-мастильними та іншими витратними матеріалами транспортних засобів підприємств та громадян, залучених для евакуації постраждалого населення із зони НС та можливого ураження.

Створення, утримання та поповнення матеріальних резервів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів місцевих бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя, власних коштів підприємств, а також за рахунок гуманітарної допомоги, добровільних пожертвувань фізичних і юридичних осіб, благодійних організацій та об'єднань громадян, інших не заборонених законодавством джерел, зокрема:

оперативного – за рахунок коштів державного бюджету через Державну службу України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС);

відомчого – за рахунок коштів державного бюджету через відповідні центральні органи виконавчої влади;

регіонального і місцевого – за рахунок коштів місцевих бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя;

об'єктові – за рахунок власних коштів підприємств.

Заходи щодо створення і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків НС ґрунтуються на певних принципах:

1) визначеність цільового призначення – номенклатура матеріальних резервів, що визначається, має враховувати відповідні регіональні, галузеві та виробничі особливості прояву НС;

2) раціональність розміщення – забезпечення максимального ступеня збереження матеріальних резервів при виникненні НС та їх дислокація в зонах, визначених виходячи з оцінки рівня ризику виникнення в них НС;

3) мобільність – підтримання високого рівня готовності матеріальних резервів до оперативного переміщення в зони НС, а також здійснення приймання і підготовки матеріальних резервів до використання при необхідності;

4) достатність – кількість матеріальних резервів, їх структура, асортимент, якісні показники та характеристики повинні забезпечувати проведення першочергових робіт із запобігання і ліквідації наслідків НС відповідно до прогнозованих наслідків, плану і послідовності проведення робіт, специфіки регіону або об'єкта, виду НС;

5) керованість – відповідність системи управління створенням і використанням матеріальних резервів на різних рівнях завданням, що вирішуються в процесі запобігання і ліквідації наслідків НС та зв'язок (взаємодія) системи управління з усіма органами різного рівня, які беруть участь у запобіганні і ліквідації наслідків НС;

6) економічність – мінімізація величини витрат (асигнувань), що виділяються на створення, зберігання і поповнення матеріальних резервів та отримуються з інших не заборонених чинним законодавством джерел.

Створення матеріальних резервів покладається на центральні і місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, зокрема:

оперативний матеріальний резерв створюється ДСНС;

відомчий матеріальний резерв створюють - Мінагрополітики (через Держлісагентство), Мінекономрозвитку, Міненерговугілля, МОЗ, Мінприроди (через Держводагентство);

регіональний та місцевий матеріальні резерви створюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські, районні держадміністрації та органи місцевого самоврядування;

об'єктовий матеріальні резерви створюють суб'єкти господарювання, у власності або користуванні яких є об'єкт (об'єкти) підвищеної небезпеки або потенційно небезпечний об'єкт (об'єкти).

Визначення номенклатури (переліку) матеріальних цінностей здійснюється із врахуванням можливих аварій у виробничо-промисловому комплексі, техногенних, радіаційних, хімічних, біологічних, сейсмічних, гідрогеологічних та гідрометеорологічних катастроф, епідемій, епізоотій та епіфітотій.

Номенклатура та обсяги матеріальних резервів визначаються виходячи з:

1) аналізу НС, що сталися протягом певного періоду, їх повторюваності;
2) прогнозованих видів НС, що можуть виникнути, їх масштабу і характеру;

3) очікуваного обсягу робіт, спрямованого на запобігання і ліквідацію наслідків НС, розміру потенційних збитків;

4) максимально можливого використання наявних сил і засобів для запобігання і ліквідації наслідків НС;

5) тривалості періоду забезпечення життєдіяльності постраждалого населення, протягом якого має здійснюватися постійне і стійке постачання матеріальних резервів;

б) природних, економічних та інших особливостей регіону або об'єкта, техногенного навантаження місцевості.

При опрацюванні номенклатури доцільно використовувати як аналітичні матеріали паспорт ризику, плани реагування на НС.

Номенклатура, залежно від видів НС, може в себе включати:

1. У районах можливого затоплення – індивідуальні рятувальні засоби (рятувальні жилети, круги), човни та інші засоби відповідно до **додатка 1**.

2. У районах радіаційного та хімічного забруднення, біологічного зараження – індивідуальні засоби захисту, прилади радіаційної розвідки та засоби хімічного, механічного способів дезактивації, дегазації, лазнево-прасувальні засоби, рухомі дезінфекційні установки, інше обладнання та засоби відповідно до **додатка 2**.

3. У районах можливих пожеж – протипожежне водопостачання для гасіння пожеж, запаси протипожежних засобів відповідно до **додатка 3**.

4. У сейсмічно-небезпечних районах та у районах виникнення землетрусів, ураганів, буревіїв, оповзнів, зсувів, гідрогеологічних та гідрометеорологічних катастроф – будівельні матеріали, лісоматеріали, металопрокат, пально-мастильні матеріали та інші засоби для відновлення зруйнованої інфраструктури, тимчасового розміщення постраждалого населення та його життєзабезпечення відповідно до **додатка 4**.

5. У виробничо-промисловому комплексі (окрім шахт, автозаправних станцій) – респіратори, протигази, засоби індивідуального захисту, засоби дезактивації, спеціальний одяг, засоби медичного призначення, та інші матеріальні цінності для захисту працівників об'єктів відповідно до **додатка 5**.

6. На водному об'єкті – сорбенти та бонові загородження, плавзасоби, рятувальне та водолазне спорядження, інші засоби відповідно до **додатка 6**.

7. На підприємствах з видобутку та переробки вугільної промисловості, руд – ізолюючі протигази, ПММ, засоби освітлення, ноші, резервні засоби енергопостачання, обмежувальні стрічки, будівельні матеріали, пісок, скло, цвяхи, дахове залізо або шифер, провід різний, мішки, лопати, відра, насосні станції, сіль, сорбенти, засоби радіаційної розвідки, дозиметри, протигази відповідно до **додатка 7**.

8. На автозаправних станціях – обмежувальні стрічки, засоби освітлення, резервне джерело живлення, штикові та совкові лопати, сіль, провід, мітли, мішки, дезактивуючі засоби, захисне взуття відповідно до **додатка 8**.

9. На підприємствах агропромислового комплексу – засоби боротьби із шкідниками, засоби для дезактивації отруто-хімічних речовин, засоби для запобігання і ліквідації підтоплення об'єктів агропромислового комплексу тощо відповідно до **додатка 9**.

Визначення номенклатури та обсягів матеріальних резервів покладається на центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та підприємства, які створюють відповідні матеріальні резерви.

Номенклатури та обсяги накопичення матеріальних резервів розробляються та підписуються відповідальними особами, які уповноважені керівниками на виконання завдань цивільного захисту та затверджуються керівниками органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємств, на яких покладені обов'язки щодо створення матеріальних резервів.

Номенклатура матеріальних резервів підлягає перегляду за необхідністю.

Рішення щодо перегляду номенклатури матеріального резерву приймається керівником органу (підприємства), на якого законодавчо покладені обов'язки щодо створення матеріальних резервів. При затвердженні номенклатури до неї додаються обґрунтовані пояснення із розрахунками щодо необхідності закладення до матеріальних резервів відповідних матеріальних цінностей.

Розроблення номенклатури оперативного, відомчого, регіонального, місцевого та об'єктового матеріальних резервів контролюють керівники центральних органів виконавчої влади, голови обласних державних адміністрацій; міські голови, голови районних державних адміністрацій; керівники органів місцевого самоврядування та підприємств, на яких покладені обов'язки із створення матеріальних резервів.

Форма примірної номенклатури матеріальних резервів наведена у додатку 10.

2. Зберігання матеріальних резервів

Зберігання матеріальних резервів здійснюється в умовах, передбачених інструкцією з експлуатації того чи іншого виду матеріальних цінностей та відповідає технічним умовам і державним стандартам України.

Резерви розміщуються на об'єктах, призначених або пристосованих для їх зберігання, а також на складах і базах підприємств за рішенням керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємств з урахуванням їх оперативної доставки до можливих зон виникнення НС.

Місця розміщення резервів визначаються керівниками відповідних центральних і місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємств на підставі видання організаційно-розпорядчих документів (розпоряджень, рішень, наказів).

У разі відсутності місць для розміщення матеріальних резервів уповноважені органи (підприємства) на створення матеріальних резервів, можуть розміщувати матеріальні цінності на інших підприємствах незалежно від форми власності за згодою суб'єктів господарювання на договірних засадах. З підприємством укладається договір відповідального зберігання.

Зберігання та облік матеріальних резервів здійснюється в установленому законодавством порядку.

Матеріальні резерви переважно зберігаються як матеріальні цінності тривалого зберігання в законсервованому вигляді окремо від інших матеріальних засобів.

Керівники об'єктів, на яких розміщені резерви, за ініціативою органу (підприємства), що створив відповідний резерв, повинні здійснювати перевірки фактичної наявності матеріальних цінностей, якості та умов їх зберігання. Зазначені вимоги необхідно передбачати у договорах відповідального зберігання.

На всі види матеріальних резервів встановлюються і доводяться в установленому порядку терміни зберігання.

Витрати на зберігання зазначеного резерву здійснюються за рахунок коштів бюджетів, з яких вони фінансуються.

Матеріальні цінності, що складають матеріальні резерви, повинні мати сертифікати відповідності на весь нормативний термін їх зберігання. Відповідальні особи за створення, збереження та накопичення матеріальних резервів, що призначені керівниками центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств повинні систематично та вчасно проводити необхідні заходи щодо поновлення сертифікатів відповідності. З цією метою, у разі наближення закінчення терміну придатності будь-яких матеріальних цінностей, відповідальні особи власника матеріального резерву звертаються до відповідних органів з метою проведення лабораторних випробувань матеріальних цінностей.

Матеріальні цінності, що надійшли від заводів – виробників, законсервованими з вказівкою у паспорті гарантійного строку зберігання, при доброму стані герметизації та захисних покриттів як правило закладаються у резерв у заводській консервації. Строк зберігання виробу обчислюється з моменту його виготовлення.

При виявленні дефектів під час огляду та перевірки матеріально-технічних засобів, які не мають гарантійного строку зберігання, керівник призначає комісію, яка оглядає вироби та складає акт. В акті вказуються причини виникнення дефектів, їх характер, заходи щодо усунення та попередження, а також пропозиції з подальшого використання виробів. Вказаний акт подається постачальному органу для прийняття рішення з подальшого використання майна.

Основним завданням зберігання матеріальних резервів є забезпечення їх кількісної та якісної придатності до використання протягом всього періоду збереження, а також забезпечення постійної готовності до швидкої видачі за призначенням.

Виконання основного завдання забезпечується:

правильним розміщенням, улаштуванням, обладнанням, утриманням і використанням складів;

ретельним прийомом матеріальних резервів, які надходять;

підготовкою матеріальних резервів до зберігання із застосуванням консервації;

підготовкою місць зберігання та підтриманням в них умов, що знижують вплив навколишнього середовища на матеріальні резерви;

створенням необхідних умов зберігання для кожного виду матеріальних резервів (температура, відносна вологість повітря, вентиляція) і дотриманням санітарно-гігієнічних вимог;

постійним наглядом за якісним станом матеріальних резервів, що знаходяться на зберіганні і своєчасним проведенням заходів, що забезпечують їх збереження (очищення, просушування, консервація, переконсервація, технічне обслуговування, технічна перевірка, перекладка, проведення лабораторних випробувань, боротьба з шкідниками тощо);

проведенням періодичних перевірок матеріальних резервів, умов і місць їх зберігання;

суворим дотриманням режиму зберігання матеріальних резервів в залежності від їх фізичних і хімічних властивостей;

механізацією вантажно-розвантажувальних і внутрішньо складських робіт при прийманні, складуванні та відпуску матеріальних резервів;

правильним підбором і навчанням працівників складів, наявністю штатної одиниці начальника складу;

організацією надійної охорони складів і дотриманням правил пожежної безпеки;

своєчасною заміною і освіженням (поновленням) матеріальних резервів відповідно до встановлених термінів зберігання;

підтриманням у справному стані під'їзних шляхів до складів і місць навантаження в будь-який час пори року і доби.

3. Використання матеріальних резервів

Залежно від рівня НС для запобігання і ліквідації наслідків НС використовуються наступні види матеріальних резервів:

оперативний – для запобігання і ліквідації наслідків НС на території держави за рішенням Голови ДСНС;

відомчий – для запобігання і ліквідації наслідків НС на об'єктах відповідних галузей економіки за рішенням керівника галузі;

регіональний, місцевий та об'єктовий - для запобігання і ліквідації наслідків НС на відповідних територіях та об'єктах за рішенням керівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств.

Номенклатура та обсяги матеріальних цінностей, які необхідні для використання у конкретній НС визначаються рішенням керівника органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, що створив цей резерв.

У випадку, коли матеріального резерву певного рівня (регіонального, місцевого та об'єктового) недостатньо для забезпечення виконання завдань із

запобігання і ліквідації наслідків НС на відповідних територіях або об'єктах чи його вже використали у повному обсязі залучаються матеріальні резерви вищого рівня.

Залучення матеріальних резервів вищого рівня здійснюється за зверненням органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та керівників підприємств, що використали підвідомчі їм резерви.

Керівники органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування вищого рівня здійснюють залучення підвідомчих матеріальних резервів на підставі розпорядчого документа (рішення, наказ, розпорядження).

Використання матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків НС здійснюється за рішенням керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та підприємств і доцільно проводити після засідання Штабу з ліквідації надзвичайних ситуацій на підставі рішення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. За результатами розвідки та оцінки оперативної обстановки, що склалася, приймається рішення щодо застосування певних матеріальних резервів в залежності від виду НС.

Рішення щодо визначення рівня НС з подальшим відображенням його у даних статистики, зокрема у разі відсутності відомостей у повному обсязі стосовно розвитку НС, приймає ДСНС (територіальний орган управління ДСНС) з урахуванням рішення Комісії техногенно-екологічної безпеки та НС.

ДСНС має право звернутися до центральних та місцевих органів виконавчої влади за інформацією про розмір завданих збитків. Відповідальність за достовірність інформації несе орган виконавчої влади, який її подає.

Розмір збитків, завданих небезпечним чинником джерел НС, розраховується відповідно до Методики оцінки збитків від наслідків НС техногенного і природного характеру, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175 зі змінами та доповненнями.

4. Придбання та поповнення матеріальних резервів

Придбання матеріальних цінностей, що поставляються до оперативного, відомчого, регіонального та місцевого матеріальних резервів, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України.

Накопичення матеріальних резервів здійснюється за встановленими нормами та відповідно до річних графіків, затверджених керівниками центральних і місцевих органів виконавчої влади, керівниками органів місцевого самоврядування, підприємств.

Примірна форма графіка накопичення наведена у **додатку 11**.

Рішення про вилучення, заміну, освіження (поновлення), реалізацію матеріальних цінностей приймається керівниками органів (підприємств), які утворили цей матеріальний резерв.

Матеріальні цінності, що вилучаються з матеріальних резервів у порядку заміни, освіження (поновлення), використовуються для поточних потреб за

рішенням керівників, що створили такий резерв, або реалізуються відповідно до вимог нормативно-правових актів України, що регулюють питання списання та відчуження майна, з дотриманням вимог стандартів бухгалтерського обліку.

5. Інформація про стан створених матеріальних резервів

Інформація про стан створених матеріальних резервів, обсяги їх накопичення центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування надається до ДСНС щоквартально за формою 10/1-резерв, що передбачена Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту (додаток 12).

Вищезазначена інформація подається Мінагрополітики (через Держлісагентство), Мінекономрозвитку, Міненерговугіллям, МОЗ, Мінприроди (через Держводагентство), органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Інформацію про стан накопичення матеріальних цінностей місцевих матеріальних резервів надається районними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування та підприємствами в установлені терміни до органів виконавчої влади обласного рівня для узагальнення та відправлення такої інформації до ДСНС.

6. Нормативно-правова база з питань цивільного захисту, що пов'язана із створенням, зберіганням, поповненням та використанням матеріальних резервів:

Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI;

постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;

постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту»;

постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту»;

постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 р. № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій»;

постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій»;

постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального

захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю»;

постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175 «Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру»;

постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями»;

Наказ МВС України від 04.09.2014 № 905 «Про затвердження Вимог до переліку та змісту документів для надання експертного висновку про рівень надзвичайної ситуації»;

Наказ МВС України від 26.12.2014 № 1406 «Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації»;

Наказ ДСНС України від 11.10.2014 № 578 «Про Табелі термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту»;

Наказ МНС України від 16.12.2002 № 330 «Про затвердження Інструкції з тривалого зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту»;

Наказ МНС України від 12.12.2012 № 1400 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».
